

การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เชิงบูรณาการจากการนำเสนอ งานกลุ่มด้วยคำถามปลายเปิด

The Promotion of Integrated Critical Thinking through Group Presentations with Open-ended Questions

พระมหาไกรสร โชติปัญญา (แสนวงศ์)

Phramaha Kaison Jotipanyo

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Lamphun Buddhist College

Corresponding Author, E-mail: ksanvong@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ภายใต้กระบวนการทำงานกลุ่มโดยเน้นการนำเสนองานในห้องเรียนตามประเด็นคำถามปลายเปิด 2) เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เชิงบูรณาการ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือนิสิตปริญญาตรีสาขาวิชารัฐศาสตร์ รายวิชาความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จำนวน 73 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) โครงร่างการทำงานกลุ่มศึกษาค้นคว้าเพื่อนำเสนอในห้องเรียนจำนวน 7 กลุ่ม 2) แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนอของกลุ่มผู้เรียน 3) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยการตั้งคำถามเพื่อสุมผู้เรียนในการตอบคำถาม 4) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน จำนวน 5 ข้อ

ผลการศึกษา พบว่าการศึกษาและการนำเสนอของนิสิตในห้องเกิดแรงกระตุ้นในการวิเคราะห์และศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม นิสิตสามารถตอบโจทย์ประเด็นคำถามปลายเปิดได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยการศึกษาค้นคว้าจากข้อมูลต่าง ๆ และเมื่อมีการนำเสนอในห้องเรียน การสอบถามจากผู้สอน และการให้ผู้ฟังตั้งคำถามเพื่อเสาะหาองค์ความรู้ใหม่ ปรากฏว่ากลุ่มที่นำเสนอแสดงเหตุผลอย่างชัดเจน ใช้ตัวอย่างประกอบอธิบายได้ถูกต้อง แต่การแสดงความแนวคิดและการนำข้อมูลจากภายนอกมาอธิบายยัง

ไม่สมบูรณ์ และไม่มีการเปรียบเทียบอย่างชัดเจน และสามารถขยายคำตอบของตนเองไปได้มากกว่าประเด็นหัวข้อที่มอบหมายในระดับดี กระบวนการเรียนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนำเสนองานโดยเน้นประเด็นคำถามปลายเปิด จึงเป็นกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้นิสิตเกิดการค้นคว้าและเรียบเรียงเนื้อหาได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้น ยังทำให้ผู้นำเสนอได้นำองค์ความรู้มาวิเคราะห์เชิงบูรณาการให้เพื่อนในห้องเรียนฟัง เกิดการซักถาม การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม องค์ความรู้จากการวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่ม จึงเป็นองค์ความรู้ที่เพื่อนในห้องเรียนเกิดการสังเคราะห์ร่วมกัน และเป็นองค์ความรู้ใหม่ในการเรียนการสอนในรายวิชา

คำสำคัญ: การนำเสนองานกลุ่ม: คำถามปลายเปิด; การคิดวิเคราะห์เชิงบูรณาการ

Abstract

This research aims to study the learning process under group study by presentations in the classroom according to open-ended questions. It is also to promote integrated critical thinking. Target group for this research is 73 students from political science major, Introduction to International Relations subject, MCU in Chiang Mai Campus and Lamphun Buddhist College. Methodological Tools are that 1) proposal of group study for presenting in 7 classes; 2) behavioral observational forms of group presentations; 3) semi-structured interview forms for student random to answer; 4) pre and post learning achievement testing forms.

The results of this research are that the study and presentations of students encourage to analyze and to study more details. Students are able to answer and compile information of questions through study more information from other materials. When they present in the class, ask teachers, and answer the questions from classmates they are able to explain the reason clearly and give an example correctly. But they cannot analyze, show the idea, and give external information to explain the main idea of the topics. They are able to give the related and unrelated examples to answer the questions but cannot compare each other. They are able to add more details of their own answers than the topics, it is at good level. The process of group learning for presenting

the open-ended questions is for students' inspiration and encouragement to achieve self-study and compile information. In addition, these presentations have created body of knowledge from integrated critical thinking in the classroom. They have discussed between classmates and teachers and created participatory learning. The body of knowledge from each group is synthesized by classmates and created to be a new knowledge.

Keywords: Group Presentations; Open-ended Questions; Integrated Critical Thinking

บทนำ

การศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันมีความเคลื่อนไหวในการสอนให้ผู้เรียนได้คิด จึงทำให้เกิดแนวทางการสอนให้ “คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น” และการสอนให้คิดตามแนวพุทธศาสตร์ คือ “การคิดอย่างถูกวิธีตามหลักโยนิโสมนสิการ” การศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการดำเนินการเกี่ยวกับการคิด การคิดจึงได้ถูกระบุเป็นสาระสำคัญในพระราชบัญญัติการศึกษา โดยเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ยังระบุไว้ในหลักสูตรการเรียนรู้ โดยกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายในมาตรฐานที่ 4 ที่กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิด

สร้างสรรค์และวิสัยทัศน์ เพื่อนำไปใช้ในดำเนินชีวิตตนเอง และจากการรายงานการวิจัยและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยของกรมวิชาการ (2543) สรุปว่า จุดที่ควรเพิ่มให้มากขึ้นในการจัดการเรียนการสอน คือ ทักษะการคิด ทักษะการเขียน ความขยันอดทน

สำหรับประเทศไทย ทักษะการคิดของผู้เรียนถือว่ายังอ่อนด้อย ซึ่งสาเหตุจากการสอนของครูยังคงเน้นเนื้อหา ความรู้ความจำ และกำหนดทุกสิ่งทุกอย่าง ทำให้ผู้เรียนขาดการศึกษาทักษะที่สำคัญในเรื่องการคิด ขาดทักษะในการแสดงความคิดของตนเอง และจากผลการประเมินการจัดการเรียนรู้รายวิชาความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในช่วงระยะเวลา 3 อาทิตย์ พบว่า นิสิตมีทักษะการคิดวิเคราะห์จากงานที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับพอใช้ แสดงให้

เห็นว่าการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ควรได้รับการพัฒนา

ทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นคุณลักษณะที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างมีเหตุผล มีการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้ และนำไปสู่การสรุปและตัดสินใจว่าสิ่งไหนควรเชื่อ จะทำสิ่งใดหรือไม่ทำอะไรได้ เป็นคนมีเหตุผลนำไปสู่พฤติกรรมที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เมื่อผู้เรียนได้รับการส่งเสริมคุณลักษณะที่ดี จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดสามารถประมวล สรุปข้อมูล วิเคราะห์วิจารณ์ จับประเด็นในการพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ทั้งยังส่งผลต่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นประชากรที่มีคุณภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์มีหลายวิธี เช่น การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การเรียนรู้กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้แบบแก้ปัญหา เป็นต้น ส่วนการจัดกิจกรรมเรียนรู้เป็นกลุ่มที่เน้นการวิเคราะห์โดยใช้ประเด็นคำถามปลายเปิด มีลักษณะที่เหมาะสมอีกวิธีหนึ่งในการพัฒนาทักษะการคิด ดังที่ทิตินา แคมมณี และคณะ (2530) ได้กล่าวถึงความรู้เรื่องกลุ่มว่า มีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การนำประเด็น

คำถามให้ผู้เรียนศึกษาร่วมกันนั้น เป็นอีกวิธีหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ทางวิชาการ และกระบวนการทำงานกลุ่ม ทั้งนี้ เพราะเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้รับทราบข้อเท็จจริงต่าง ๆ อย่างถูกต้อง และนำไปปฏิบัติเพื่อฟื้นฟู พัฒนาหรือแก้ปัญหาได้ และในด้านกิจกรรมที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองในลักษณะกิจกรรมกลุ่ม เป็นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการตอบโจทย์ประเด็นคำถาม จากสภาพเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า ความรู้และความเข้าใจในกระบวนการทำงานกลุ่มมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคคลในสังคมส่วนรวม ผู้เรียนจะมีคุณลักษณะที่พร้อมต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

การเรียนการสอนรายวิชาความรู้เบื้องต้นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในระดับอุดมศึกษา มีเนื้อหาที่กว้างและเป็นองค์ความรู้ทั่วไป นิสิตผู้เรียนจำเป็นต้องมีความความถี่ถ้วนในการศึกษาค้นคว้าองค์ความรู้เพิ่มเติม และนิสิตในระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อรวบรวมองค์ความรู้

และสร้างนวัตกรรมองค์ความรู้ให้เกิดขึ้น จากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของผู้สอน 3 อาทิตย จากการประเมิน พบว่า นิสิตมีทักษะการคิดวิเคราะห์สังเคราะห์อยู่ในระดับพอใช้ ประเมินจากการตั้งคำถามในห้องเรียน และจากการมอบหมายงาน แสดงให้เห็นว่าการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ควรได้รับการพัฒนา

ดังนั้น ผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้ภายใต้กระบวนการทำงานกลุ่มโดยเน้นการนำเสนองานในห้องเรียนตามประเด็นคำถามปลายเปิดในรายวิชาความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ระดับอุดมศึกษา เพื่อช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เชิงบูรณาการของนิสิต และความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นอีกทั้งช่วยให้นิสิตสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ภายใต้กระบวนการทำงานกลุ่ม โดยเน้นการนำเสนองานในห้องเรียนตามประเด็นคำถามปลายเปิด
- 2) เพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์เชิงบูรณาการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้มีกลุ่มเป้าหมาย คือนิสิตปริญญาตรีสาขาวิชารัฐศาสตร์ รายวิชาความรู้เบื้องต้นทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จำนวน 73 รูป/คน โดยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน คือ 1. โครงสร้างการทำงานกลุ่มศึกษาค้นคว้าเพื่อนำเสนอในห้องเรียนจำนวน 7 กลุ่ม เพื่อศึกษาเนื้อหาจำนวน 7 เรื่อง และโครงสร้างประเด็นคำถามปลายเปิดเพื่อการศึกษาวิเคราะห์ตามประเด็นเหล่านั้นในการนำเสนองาน 2. แบบสังเกตพฤติกรรมการนำเสนอของ กลุ่มผู้เรียน ที่เน้นการนำเสนอตามประเด็นคำถามปลายเปิด ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม 3. แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยการตั้งคำถามเพื่อสุมผู้เรียนในการตอบคำถามตามประเด็นที่นำเสนอ นั้น ๆ เพื่อทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางเรียน 4. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน จำนวน 5 ข้อ เพื่ออธิบายโดยการวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการศึกษาค้นคว้า และการรับฟังการนำเสนอของเพื่อนในห้องเรียน

ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินกิจกรรมตามแผนจัดการเรียนรู้ และผลจากการนำเสนอตามโครงร่างการนำเสนอที่สร้างขึ้น และบันทึกผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ และทดสอบองค์ความรู้ จากนั้นนำผลการสังเกต สัมภาษณ์ และทดสอบองค์ความรู้มาวิเคราะห์

ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้การวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยมีประเด็นในการวิเคราะห์ คือ การมีทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการในกระบวนการทำงานกลุ่มโดยเน้นประเด็นคำถามปลายเปิดเพื่อนำเสนองาน เพื่อส่งเสริมการวิเคราะห์เชิงบูรณาการในแต่ละองค์ประกอบซึ่งใช้การพรรณนาความ มีเกณฑ์การนำเสนอของกลุ่มผู้เรียนและการทดสอบผลสัมฤทธิ์ที่นำไปทดสอบกับผู้เรียนเพื่อการเปรียบเทียบผลของการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน โดยตั้งเกณฑ์เป็น 3 ระดับ คือ ระดับดี ระดับพอใช้ และระดับควรปรับปรุง

ผลการวิจัย

จากผลการศึกษา พบว่า

1. การนำเสนอของกลุ่มโดยการนำเสนอตามประเด็นหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย เกิดทักษะการวิเคราะห์เชิง

บูรณาการของนิสิตมากที่สุด อยู่ในระดับพอใช้ ซึ่งนิสิตที่ได้ดำเนินการกระบวนการกลุ่มได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลอย่างดี แต่การนำเสนอยังขาดการแสดงผลที่สมบูรณ์ แม้จะอธิบายสละสลวย มีการใช้ตัวอย่างประกอบอธิบายอย่างถูกต้อง แต่ขาดความเข้าใจในประเด็นคำถาม การวิเคราะห์และการแสดงความแนวคิดรวมถึงสามารถนำข้อมูลจากภายนอกมาใช้ในการอธิบาย ยังไม่ได้ระบุความสำคัญของข้อมูลต่าง ๆ ในหัวข้อที่กำหนดให้ และไม่ได้ระบุตัวอย่างที่สอดคล้องกับประเด็นคำถามเพื่อเปรียบเทียบให้ชัดเจน นอกจากนี้ ยังไม่สามารถขยายคำตอบของตนเองไปได้นานกว่าประเด็นหัวข้อที่มอบหมาย

2. การนำเสนอของกลุ่มที่เน้นการนำเสนอตามประเด็นคำถามปลายเปิด จากแบบสังเกตการณ์และแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้าง เกิดทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการของนิสิตมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งนิสิตได้ดำเนินการกระบวนการกลุ่ม ศึกษา ค้นคว้าข้อมูลและการนำเสนอ ที่มีการแสดงผลที่สมบูรณ์ ชัดเจน อย่างมีเหตุผลไม่คลุมเครือ รวมถึงการอธิบายที่สละสลวย มีการใช้ตัวอย่างประกอบอธิบายอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาของประเด็นคำถาม แต่มีการวิเคราะห์และแสดงความแนวคิด

รวมถึงสามารถนำข้อมูลจากภายนอกมาใช้ในการอธิบายไม่สมบูรณ์ ไม่ได้ระบุความสำคัญของข้อมูลต่าง ๆ ในหัวข้อที่กำหนดให้ และสามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ นิสิตมีการระบุตัวอย่างที่สอดคล้องและตัวอย่างที่ขัดแย้งกับประเด็นคำถาม แต่ไม่มีการเปรียบเทียบอย่างชัดเจน และสามารถขยายคำตอบของตนเองไปได้มากกว่าประเด็นหัวข้อที่มอบหมายในระดับดี

3. ผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียน นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการเขียนอธิบายของนิสิต เพื่อประเมินทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการ ก่อนการใช้กระบวนการทำงานกลุ่มเพื่อนำเสนอโดยใช้ประเด็นคำถามปลายเปิด พบว่า นิสิตมีทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการอยู่ในระดับพอใช้ และหลังจากการดำเนินการดำเนินกิจกรรมนำเสนอานกลุ่ม พบว่า นิสิตมีทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. การนำเสนอานกลุ่มโดยการนำเสนอตามประเด็นหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย นิสิตมีทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการในระดับพอใช้ ปัจจัยหนึ่งมาจากนิสิตไม่เกิดการกระตุ้นให้

ศึกษาค้นคว้าโดยการวิเคราะห์ และมีค่านิยมของการค้นคว้าข้อมูลจากสื่อทางเทคโนโลยีโดยขาดการเรียบเรียงเนื้อหา วิเคราะห์ สังเคราะห์เอง จึงทำให้เกิดทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการน้อย ซึ่งนิสิตได้ดำเนินการกระบวนการกลุ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลและการนำเสนอ ที่ขาดการแสดงเหตุผลที่สมบูรณ์ ชัดเจน อย่างมีเหตุผลไม่คลุมเครือรวมถึงการอธิบายที่สละสลวย มีการใช้ตัวอย่างประกอบอธิบายอย่างถูกต้อง ขาดความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ปัจจัยมากจากการนำเสนอานในห้องเรียนที่เลียนแบบกัน และเกิดการซักถามในห้องเรียนน้อย ทำให้กระบวนการในศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอานในห้องเรียนถูกดำเนินการเพื่อเป็นกิจกรรมในรายวิชาเท่านั้น องค์ความรู้จากการศึกษาค้นคว้าและการรับฟังองค์ความรู้ใหม่จากเพื่อนจึงมีบรรยากาศที่นิสิตแต่ละคนไม่สนใจในการแสวงหาความรู้ ประเมินจากการสังเกตและสอบถามในห้องเรียน การนำเสนอานกลุ่มโดยการไปศึกษาค้นคว้าตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายเป็น กลายเป็น กิจกรรมที่ นิสิต ดำเนินงาน เพื่อคะแนนของกิจกรรมนั้น ๆ

2. การนำเสนอานกลุ่มที่เน้นการนำเสนอานตามประเด็นคำถามปลายเปิด ซึ่งเป็นนวัตกรรมของการ

ส่งเสริมทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการ จากการดำเนินการของนิสิตพบว่า การศึกษาค้นคว้าและการนำเสนองานในห้องเกิดแรงกระตุ้นในการวิเคราะห์และศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม นิสิตสามารถเรียบเรียงเนื้อหาจากการประเด็นคำถามปลายเปิด และสามารถตอบโจทย์ของประเด็นนั้น ทั้งนี้ ต้องอาศัยการค้นคว้าจากข้อมูลต่าง ๆ และเมื่อมีการนำเสนอในห้องเรียนและการสอบถามจากผู้สอนในรูปแบบคำถามปลายเปิด พร้อมกับให้ผู้ฟังตั้งคำถามปลายเปิดถามกลุ่มนำเสนอ เพื่อเสาะหาองค์ความรู้ใหม่ ปรากฏว่ากลุ่มของนิสิตที่นำเสนอมีการแสดงเหตุผลที่สมบูรณ์ ชัดเจน อย่างมีเหตุผล ไม่คลุมเครือรวมถึงการอธิบายที่สละสลวย มีการใช้ตัวอย่างประกอบอธิบายอย่างถูกต้อง มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ของประเด็นคำถาม แต่มีการวิเคราะห์และแสดงความแนวคิดรวมถึงสามารถนำข้อมูลจากภายนอกมาใช้ในการอธิบายไม่สมบูรณ์ ไม่ได้ระบุความสำคัญของข้อมูลต่าง ๆ ในหัวข้อที่กำหนดให้ และสามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ นิสิตมีการระบุตัวอย่างที่สอดคล้องและตัวอย่างที่ขัดแย้งกับประเด็นคำถาม แต่ไม่มีการเปรียบเทียบอย่างชัดเจน และสามารถขยายคำตอบของตนเอง

ไปได้มากกว่าประเด็นหัวข้อที่มอบหมายในระดับดี

ถึงแม้ว่าการนำเสนอานกลุ่มที่เน้นการนำเสนอานตามประเด็นคำถามปลายเปิดจะทำให้ นิสิตเกิดกระบวนการทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการในระดับหนึ่งนั้น ต้องอาศัยผู้สอนในการสังเกตการณ์สภาพบรรยากาศของการดำเนินการนำเสนอกลุ่มนั้น ๆ เพราะผู้สอนจะต้องจุดประเด็นคำถามปลายเปิดเพิ่มเติมจากการนำโครงสร้างประเด็นการศึกษา ค้นคว้ามอบหมายให้นิสิต และจะต้องมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนในห้องเรียนเพื่อให้เกิดความสงสัยในองค์ความรู้นั้น เพื่อให้ในห้องเรียนเกิดการวิเคราะห์เชิงบูรณาการร่วมกัน และทำให้บรรยากาศในห้องเรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีส่วนร่วม

3. ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน เป็นการประเมินนิสิตเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่า กระบวนการเรียนการสอนแบบกลุ่มในการนำเสนอานโดยเน้นประเด็นคำถามปลายเปิดนั้น นิสิตจะมีทักษะการวิเคราะห์เชิงบูรณาการได้มากแค่ไหน เพราะนิสิตบางคนหรือบางกลุ่มอาจจะนำเสนอไม่คล่องแต่สามารถเขียนบรรยายอย่างมีคุณภาพได้ จากการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังเรียน พบว่าหลังจากมีการนำเสนอานในห้องเรียน

ตามรูปแบบนวัตกรรมนี้ ทำให้นิสิตสามารถเขียนบรรยายโดยมีการวิเคราะห์เชิงบูรณาการที่ค่อนข้างอยู่ในระดับดี เพราะจากการประเมินทั้งสังเกตการณ์และทดสอบพบว่า นิสิตมีผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนในระดับปานกลางมาก และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาได้เอง ทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ได้

สรุป

กระบวนการเรียนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนำเสนอผลงานโดยเน้นประเด็นคำถามปลายเปิดเป็นกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางของการสร้างแรงจูงใจและการกระตุ้นให้นิสิตเกิดการศึกษาค้นคว้าและเรียบเรียงเนื้อหาได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นการนำเสนอผลงานในห้องเรียนตามประเด็นคำถามปลายเปิดยังทำให้ผู้นำเสนอเกิดการนำองค์ความรู้จากการศึกษาค้นคว้ามาวิเคราะห์เชิงบูรณาการให้เพื่อนในห้องเรียนฟัง เพื่อให้เกิดการซักถามระหว่างเพื่อนในห้องเรียน และผู้สอน

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2543). *การวิจัยและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย*. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยทางการศึกษา.

พร้อมกันนั้นให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในห้องเรียน องค์ความรู้จากการวิเคราะห์ในแต่ละกลุ่ม จึงเป็นองค์ความรู้ที่เพื่อนในห้องเรียนเกิดการสังเคราะห์ร่วมกัน และเป็นองค์ความรู้ใหม่ในการเรียนการสอนในรายวิชา และทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในรายวิชานี้มากขึ้น ทั้งยังเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและการนำเสนอผลงานในรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรใช้ประเด็นคำถามปลายเปิดกระตุ้นให้กลุ่มผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าต่อยอด และผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้สอดคล้องกับประเด็นในการมอบหมายภาระงานให้กับผู้เรียน เพื่อให้เกิดการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาและการนำเสนอผลงานของกลุ่มผู้เรียน ผู้สอนจะต้องใช้คำถามปลายเปิดเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้นำเสนอเกิดการวิเคราะห์องค์ความรู้ที่ศึกษามา และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนในห้องเรียนเกิดข้อสงสัย ต้องการซักถามพร้อมกับร่วมกันสังเคราะห์องค์ความรู้

- กัญญา สิริพิศุภเศรษฐ์. (2548). ผลการใช้กิจกรรมการตั้งคำถามที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จินตนา สุขมาก. (ม.ป.ป.). *หลักการสอน*. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยครูสวนสุนันทา สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.
- เจนสมุทร แสงพันธ์. (2548). *การใช้คำถามปลายเปิดในการจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. เชียงใหม่: โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาติ แจ่มนุช. (2545). *สอนอย่างไรให้คิดเป็น*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). *เทคโนโลยีทางการศึกษา: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ดนัย ไชโยธธา. (2534). *หลักการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์. (2540). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก*. เชียงใหม่: ข่าวสารกองบริการการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2530). *การทดลองรูปแบบการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มสำหรับนักเรียน*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกองวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- ทิตนา แคมมณี และคณะ. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจ.
- ชนะพรหม พรหมวารธ. (2539). *เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชางานเกษตรระหว่างการสอนแบบศูนย์การเรียนกับการสอนแบบปกติในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พระธรรมปิฎก. *หลักการสร้างสรรค์ปัญญา ใน ปฏิรูปการศึกษาสังสรรค์ภูมิปัญญา*. อุทัย ดุลยเกษม ธรรมเกียรติ กัณโธ และวิวัฒน์ คติธรรมนิตย์ (บรรณาธิการ). (2539). กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์วิชาการและมูลนิธิสตร.
- นิภา เมธาวีชัย. (2536). *การประเมินผลการเรียน*, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายเอกสารตำราสถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บันลือ พลกษะวัน. (2534). *ยุทธศาสตร์การสอน*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2530). *นวัตกรรมการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2534). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย*, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: พี แอนด์ บี พับลิชชิง.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2535). *การวัดและการประเมินผลการสอน*, พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พี แอนด์ บี พับลิชชิง.
- ประนอม เดชชัย. (2531). *นวัตกรรมการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติสังคมศึกษา*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. (ม.ป.ป.). *หลักการและทฤษฎีเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ลัดดา สุขปรีดี. (2523). *เทคโนโลยีการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- วนิช สุธารัตน์. (2544). *ความคิดและความคิดสร้างสรรค์*. พระนครศรีอยุธยา: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ. (2530). *การพัฒนาการคิดของนักเรียนด้านกิจกรรมทักษะกระบวนการ*. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนจามินต์.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ. (2542). *เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). *กลยุทธ์การสอนวิเคราะห์*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนการพิมพ์.